

ORTA ÖĞRETİM GENÇLİĞİNİN YÜKSEKÖĞRETİME GEÇİŞTE KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR*

İsmet Sabit BARUTÇUGİL**

ÖZET

Bu tebliğde, ortaöğretim gençliğinin yükseköğrenime geçişte, öncesinde ve sonrasında karşılaştıkları bazı önemli sorunlar ele alınmıştır. Ortaöğretim döneminde karşılaşılan sorunlar arasında özellikle kitap, öğretmen ve ders programları ile sınıf geçme ve/veya değerlendirme sistemleri üzerinde durulmuştur. Üniversiteye giriş aşamasında okul ve meslek seçimi ve sınav sistemine ilişkin sorunlar vurgulanmıştır. Son olarak da üniversiteye giristen sonra öğrencilerin ders ve sınav sistemleri ile yeni ekonomik ve sosyal çevreye uyum sorunları ve barınma, beslenme, sağlık, kredi, gelecek endişesi gibi sorunlarına ana hatlarıyla değinilmiştir. Bu sorunlar belirlenirken aynı zamanda bazı çözüm önerilerinin getirilmesine de çalışılmıştır.

SUMMARY

The Problems Encountering High School Students During Their Admission to Higher Education

This paper deals with the problems of high school students before, during and after their admission to the universities. Firstly the main problems of high school students such as inadequate books, unqualified teachers and inappropriate programs are discussed. Secondly, the common problems of high school students within the system of university entrance exams such as misleading pressures, wrong decisions, incorrect ranking of choices, high expectations and disappointments (due to insufficient knowledge of schools and professions) are studied briefly. Thirdly, some of the problems of the first year university students are discussed in general terms. The main ones are summarized as adaptation to new course and test systems, adaptation to new social and economic environment, fear of future and problems related to boarding, lodging, health and finance. While stating the problems briefly, the author also discussed some recommendations and proposals to solve them.

* Uludağ Üniversitesi tarafından 1985 Gençlik Yılı nedeniyle düzenlenen etkinlikler arasında 18 Kasım 1985 tarihinde verilen konferans tebliğidir.

** Doç. Dr.; Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğretim üyesi.

GİRİŞ

"Uluslararası Gençlik Yılı" olarak kabul edilen 1985'de yapılan etkinliklerin Türkiye açısından ayrı bir yeri ve önemi bulunmaktadır. Zira, Türkiye nüfus yapısı bakımından genç bir ülkedir ve çok yüksek bir nüfus artış oranına sahiptir. 0-25 yaş grubunun toplam nüfus içindeki oranı giderek yükselmektedir. Bu yaş grubu, 1970 yılında toplam nüfusun yüzde 57.3'ünü oluştururken, bu oran 1975'de yüzde 60'a ve 1980'de de yüzde 63'e ulaşmıştır.

Çoğu üretken olmayan bu genç nüfus; eğitim, sağlık ve sosyal hizmetler, konut ve iş istemekte ve bu talepler her geçen gün nitelik ve nicelik yönünden daha üst düzeylere çıkmaktadır.

Hızlı nüfus artışı, enflasyon ve işsizlik gibi temel sorunlarla uğraşan Türkiye'nin ekonomik büyüme ve kalkınma arayışlarının yarattığı sosyo-ekonomik çalkantılar, hızlı ve çarpık sanayileşme ve şehirleşme nedeniyle ortaya çıkan sosyal yapı değişiklikleri özellikle genç kesimi etkilemektedir.

Bütün bunların ötesinde, orta ve yükseköğrenim çağındaki gençlerin (12-25 yaşları arasındaki bu kesimin toplam nüfusa oranı 1980 yılında yüzde 27'yi bulmaktadır.) iyi bir öğrenim görmek ve geçerli bir meslek sahibi olmak yönündeki çabaları ve beklentileri de bu kesimin sorunlarını yoğunlaştırmaktadır.

Bu konuda, geniş kapsamlı ve derinliğine araştırmaların yapılması gerekir. Şüphesiz, yapılan çalışmalar da vardır. Konu, üzerinde çeşitli açılardan kitaplar yazılacak kadar ilginç ve geniştir. Burada, bu tebliğin sınırları içerisinde ancak konunun belli başlı yönlerine ana başlıklar halinde değinilebilecektir.

"Orta Öğretim Gençliğinin Yükseköğrenime Geçişte Karşılaştığı Sorunlar" başlıklı bu tebliğde konu;

- Orta öğretim gençliğinin sorunları,
- Üniversiteye girişte karşılaşılan sorunlar ve
- Üniversiteye girişten sonra karşılaşılan sorunlar

olmak üzere üç alt başlık içinde ele alınmaktadır.

ORTA ÖĞRETİM GENÇLİĞİNİN SORUNLARI

Türkiye'de orta öğretim kurumlarında kayıtlı yaklaşık 2.300.000 öğrenci bulunmaktadır. Orta öğrenim çağına gelmiş bulunan gençlerin yüzde 35'i, lise çağında bulunanların ise yalnızca yüzde 18'i okula devam edebilmektedir.

Bu gençlerin ortaöğretim döneminde karşılaştıkları sorunları (a) ruh ve beden sağlıkları ile ilgili sorunlar ve (b) eğitim ile ilgili sorunlar olmak üzere iki grupta incelemek mümkündür.

Dinamik bir toplumsal yapıya sahip bulunan ve sosyo-ekonomik koşulların, kültürel değerlerin, davranış kalıplarının ve ahlâk normlarının hızla değiştiği Türkiye'de bu durumdan en fazla gençler etkilenmektedirler. Kızlarda 13-15, erkeklerde 15-17 olarak kabul edilen ergenlik çağı ortaöğretim yıllarına rastlamaktadır. Bu yıllar, insan yaşamında fiziksel, düşünsel ve duygusal değişikliklerin en yoğun olduğu yıllardır. Bu çağın sorunlarını, ruhsal ve fiziksel sağlıklarını koruyacak bir biçimde çözebilmeleri için gençlere yardımcı olunması gerekir. Ortaöğretim kurumlarında rehberlik hizmetleri geliştirilmeli, okul (ya da çocuk) psikiyatrisi, sosyal hizmet uz-

manlığı ve özel eğitim uzmanlığı gibi hizmetler arttırılmalı ve etkinleştirilmelidir. Beden eğitimi, spor, tatil ve turizm etkinlikleri geliştirilmelidir. Gençlik Kültür Merkezleri, İzcilik Eğitim Tesisleri ve eğitsel yaz kampları gibi olanakların arttırılması gerekir. Ayrıca, Türk gençlerinin uluslararası gençlik turizmi hareketine daha aktif olarak katılmalarının özendirilmesi de yararlı olacaktır.

Ortaöğretim gençliğinin eğitimle ilgili sorunlarına bakıldığında nitelik düşüklüğünün son derece önemli olduğu görülür. Bilindiği gibi, Cumhuriyet döneminin başlangıcından bu yana eğitimin yaygınlaştırılması için yoğun bir çaba gösterilmiş ve önemli sayısal artışlar gerçekleştirilmiştir. Ancak, bu arada nitelik geliştirme sorunu ikinci plâna itilmiştir.

Öğretmenlerin gerek sayısı, gerekse nitelik yönünden yetersiz oluşu, ikili öğretim, ders içeriklerindeki gereksiz ayrıntılar, sınıfların kalabalık oluşu, modern eğitim teknolojisindeki gelişmelerden habersizlik, gerekli araç ve gereçten yoksunluk eğitimin niteliğini düşüren unsurlardan bazıları olarak sayılabilir.

Türkiye'de uzun yıllar ortaöğretim sisteminin geliştirilmesi için çaba gösterirken yalnızca not takdir ve değerlendirme sistemleri üzerinde durulmuştur. Programların amaç ve içerikleri ve öğretim yöntemleri gibi önemli unsurlarına çok az dokunulmuş ya da hiç dokunulmamıştır.

Değerlendirmenin 0-5, 1-10 arasında ya da 100 üzerinden puanlama şeklinde yapılması, ders geçme, kredi sistemi, tek dersten geçme, borçlu geçme gibi uygulamalar, konuya hep tek yönlü olarak bakıldığını göstermektedir. Bu değişikliklerle liselerdeki başarı oranı yüzde 80'lere yükseltilmiştir. Ancak, nitelikte çok belirgin bir düşme gözlenmektedir. Ortaöğretim kurumlarında eğitim yerine diploma verildiği artık açık ve yaygın olarak kabul edilmektedir.

Ayrıca, ortaöğretimde değerlendirme ve not takdir sisteminin öğrencinin gerçek yeteneklerini ortaya çıkarmada ve yeteneğe göre yönlendirmede de başarısız kaldığı öne sürülebilir.

Ortaöğretim programlarında zaman zaman politik tercihlere göre değişiklikler yapılmıştır. Ancak, Türk Millî Eğitim sistemine temel oluşturacak bir felsefe açıkça getirilememiştir. Eğitim programlarında amaçlar, ilkeler, konular, yöntemler ve ders araçları arasında tam bir uyum sağlanamamıştır.

Ekonomik ve teknolojik gelişmeleri ön plânda tutan, araştırma, inceleme, deneme ve gelişmelere olanak sağlayan, iş içinde yetişmeye ve üretime önem veren, insanın yaratıcı gücünü harekete geçiren ve bölgesel programları içeren eğitim programları üretilmemiştir.

Çevresinin ve kendisinin sorunlarını saptayabilen ve çözüm yolları üreten, kendisini yenileyebilen, üretici, tek başına karar alabilen, sağlıklı ve mutlu öğrenci yerine sessiz, eline vurularak ekmeği alınabilecek kadar terbiyeli, ders kitaplarını virgülüne kadar ezberleyen ve bu ezberlerini sınav kağıdına dökerek dehasını gösterebilen öğrenciler yetiştirilmektedir. Bunun sonucu olarak, bu öğrenciler kişiliklerini bulmakta ve ruh sağlıklarını korumakta güçlük çekmekte ve ileriki yıllarda hayata uyum sorunları ile karşılaşmaktadırlar.

Eğitimle ilgili sorunların bir diğer nedeni de öğretmenlerden kaynaklanmaktadır. Öğretmenlik, zamanla bir meslek olmaktan çıkmış ve adeta okuma-yazma bilen hemen herkesin yapabileceği bürokratik bir hizmet haline getirilmiştir. Öğretmen maddi ve manevi yönlerden zaafa uğratılmıştır. Atama ve yükseltmelerde politik

tercihler ön plânda tutularak öğretmenler politize edilmiş ve mesleğe ağır bir darbe indirilmiştir.

Kutsal olarak nitelenen bu mesleğin kutsallığı yalnızca sözde kalmamalı ve öğretmenliğe lâyük olduğu önem verilmelidir. Bunun için durum ve olanaklar dikkate alınarak çözüm için elden gelen çaba gösterilmelidir. Öğretmenlik maddi ve manevi yönlerden desteklenerek yeniden çekici bir meslek haline getirilmelidir. Üniversite adaylarının açıkta kalmamak için tercih formlarına yazdıkları Eğitim ve Fen-Edebiyat Fakülteleri, ilk sıralarda yazılan yükseköğretim kurumları durumuna getirilmelidir.

Eğitimle ilgili bir diğer sorun kaynağı da kitaplardır. Bu konu, özellikle son günlerde oldukça sık gündeme gelmekte ve tartışılmaktadır. Ders kitaplarının çoğunun öğrencilerin zihinlerini gerçek hayatta işe yaramayacak bilgilerle doldurduğu ve bu durumun düzeltilmesi gerektiği uzun yıllardır biliniyordu. Ancak, bu gerekçe ile tüm ders kitaplarının bir yaz tatili içinde ele alınması, yarıdan fazlasının yeniden yazdırılması, geriye kalanların da üzerinde düzeltmeler yapılması ve bu çalışmaların politik yönlendirmelere açık bırakılması üzücü olmuştur. Ne yazık ki bu uygulama Türkiye'de ilk olmamaktadır ve herhalde son da olmayacaktır.

Ortaöğretim ders kitapları ile ilgili çalışmaların bilimsel araştırma verilerine dayandırılması gerekir. Bunun için gerekli uzman kadro ve araç-gereçle birlikte zamana da ihtiyaç vardır. Bazı fen kitaplarında olduğu gibi 500-600 sahifeli kitaplar kadar birkaç ayda hazırlanan 50-60 sahifelik özet kitaplar da amaca uygun değildir. Bu kitapların hazırlanması sırasında konunun uzmanları ile yakın bir ilişki ve işbirliği içinde olunması ve üniversitelerin gözden uzak tutulmaması gerekir.

Açık bir gerçektir ki, Türkiye'nin çağdaş uygarlık düzeyine ulaşabilmesi için gençlerin çok iyi yabancı dil öğrenmeleri gerekir. Oysa, Türkiye'de yabancı dil eğitiminin durumu içler acısıdır. Yabancı dille eğitim amacıyla kurulan ve bugün sayıları altmışa yaklaşan Anadolu liselerinin en iyilerinden bile mezun olanların çoğunluğu O.D.T.Ü. ve Boğaziçi Üniversitelerindeki dersleri izleyebilecek düzeyde İngilizce'ye sahip olmadıklarından hazırlık sınıflarına devam etmek zorunda kalmaktadırlar. Fransızca eğitim verebilecek öğretmen bulunamadığından yüzyıllık bir eğitim kurumu olan Galatasaray lisesinde son sınıfların eğitimlerini Türkçe olarak sürdürmeleri ve Anadolu liselerinde yabancı dil eğitimi için 400 dolar ücret ödenerek ve lojman sağlanarak Pakistan ve Bangladeş'ten öğretmen getirilmesinden söz edilmesi de bu acı durumun diğer göstergeleridir.

ÜNİVERSİTEYE GİRİŞTE KARŞILAŞILAN SORUNLAR

Ortaöğretimde eğitim yerine diploma verildiğinin en belirgin kanıtı Üniversite giriş sınavları olmaktadır.

Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanı tarafından açıklandığına göre, "Üniversite giriş sınavı bir sıralama sınavı değil de sınıf geçme sınavı olsaydı, yani 'soruların yarısını yapamayan üniversiteye giremez' denilseydi adaylardan yüzde doksanbeşi açıkta kalırdı". Aynı açıklamada, ayrıca, üniversite ikinci basamak sınavına katılan 220 bin adaydan 107 bininin yabancı dil; 51 bininin matematik ve 34 bininin fen sorularına el sürmediği de belirtilmektedir.

Yapılan çeşitli araştırmalar, öğrencilerin çoğunun üniversite giriş sınavlarındaki soruları gerçekte zor bulmadıklarını ancak lise eğitiminin yetersiz kaldığını kabul ettiklerini ortaya koymuştur.

Üniversiteye girişte karşılaşılan bir diğer sorun kazanılan fakültenin ilgi, yetenek ve isteklere uygun olmamasıdır. Çoğu gençler, gerçekten arzuladıkları meslekler hakkında tam anlamıyla bilinçli olmadıkları gibi kendilerine arzu ve yeteneklerine uygun bilgi ve becerileri kazandıracak yüksekokullar ve fakülteler hakkında da yeterli bilgiye sahip değillerdir. Üniversite adaylarının tercih listelerini belirlerken devam edebilecekleri ve severek okuyabilecekleri fakülteleri bilinçli olarak yazmaları gerekir. Puanının düşük olması, çok fazla popüler olması ya da anne, baba veya öğretmenlerin psikolojik baskısı sonucu tercih listesine yazılan fakülteler kazanıldıktan sonra ilgi ve yeteneklere uygun olmadığı anlaşılmaması durumunda ya ertesi yıl yeniden sınavlara girmekte ya da mutsuz ve başarısız bir öğrencilik sürdürülmektedir.

Öğrenciler, üniversite sınavlarına girerken ve tercih listelerini belirlerken çok değişkenli bir denklemle karşı karşıya kalmaktadırlar. Giriş sınavlarının endişeli baskısı, puan sıralaması, en çok istenen fakülte ya da bölüm, açıkta kalma korkusu, barınma olanakları, ilgi ve yetenekler ile ailenin sosyal durumu ve maddi olanakları gibi çeşitli değişkenleri değerlendiren aday, en uygun çözüme ulaşamazsa "tercih kurbanı" olarak çeşitli sorunlarla karşı karşıya kalacaktır.

Yüksek puan aldığı halde çok düşük puanlı fakültelere girenler, hiç istemediği ve sevmediği bölümlerde okumak zorunda kalanlar, tanımadığı ve bilmediği illerdeki yükseköğretim kurumlarını kazanıp da geri dönenler bu tercih kurbanlarının bazılarıdır.

Bütün bu nedenlerle, yükseköğretim kurumlarının nitelikleri, mesleklerin özellikleri ve gelecekteki konularında ortaöğretim gençliğinin gerekli ve yeterli bilgilere sahip kılınması ve bu gençlere kişisel ilgi ve yeteneklerini doğru analiz edebilme yeteneğinin kazandırılması büyük önem taşımaktadır.

Türkiye'de meslek (ve dolayısıyla fakülte) seçimini güçleştiren bir neden, bugüne kadar ulusal düzeyde bir insan gücü plânlamasının yapılmamış olmasıdır. Ekonomik ve teknolojik gelişmeler dikkate alınarak kısa, orta ve uzun dönemlerde hangi niteliklerde ve yaklaşık olarak ne kadar insan gücünün gerekli olduğu ve bunların hangi tür okullarda yetiştirilebileceği saptanamamıştır.

Bunun sonucu olarak, belirli alanlarda nitelikli insan gücü gereksinimi giderek artarken diğer bir çok alanda da üniversite mezunları iş bulamamaktadır. 1983 yılında İş ve İşçi Bulma Kurumuna başvuran yüksekokul mezunu sayısı 10.118 iken bu sayı Mayıs 1985'te 15.728'e ulaşmıştır. Bu durum, eğitim yoluyla kazandırılan nitelikler ile gerçekte iş hayatında talep edilen nitelikler arasında önemli bir farkın bulunduğu bir diğer göstergesidir.

Bu sorunun çözüme kavuşturulabilmesi için ulusal ekonomi çerçevesindeki her kesimde iş tariflerinin ve envanterlerinin ortaya konulması ve gelecekte ortaya çıkabilecek gelişmelerin belirli bir zaman perspektifi içinde nitelik ve nicelik yönünden tahmin edilmesi son derece büyük önem taşır. Ayrıca, yeni yüksekokulların ve bölümlerin açılmasında politik tercihlerin ve baskıların ağırlığının kaldırılması ve bürokratik işlemlerin azaltılması gerekmektedir.

YÜKSEKÖĞRETİME BAŞLADIKTAN SONRA KARŞILAŞILAN SORUNLAR

Ortaöğretim gençliğinin üniversiteye girdikten sonra karşılaştığı çeşitli sorunlardan bazıları;

(a) Değişen ders ve sınav sistemlerine uyumsuzluk nedeniyle başarısızlığa uğranılması,

(b) Değişen çevreye ekonomik, sosyal ve kültürel nedenlerle uyum sağlanamaması,

(c) Barınma, beslenme, ulaşım, sağlık, kredi, burs sorunları ve cinsel sıkıntılar,

(d) İş bulamama korkusu ve gelecek endişesi

başlıkları altında toplanabilir.

Bu tür sorunlar, özellikle Anadolu'daki küçük kent ve kasabalardan büyük üniversite kentlerine gelen gençler arasında son derece belirgindir. Aileden ayrılmak, yeni sosyo-ekonomik koşullara uyum sağlamaya çalışmak, kişisel sorumluluğun artması, yeni arkadaş çevrelerine girmek, özellikle dar bir çevreden ve kısıtlı ekonomik koşullara sahip ailelerden gelen gençler açısından çok önemli sorunlar yaratabilmektedir.

Bu konuda, 1983-84 yılında Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesine kayıt yaptıran öğrencilerle ilgili bir araştırma* oldukça ilginç bir örnek oluşturmaktadır.

Bu araştırma, sözkonusu öğrencilerin yüzde 84.4'ünün Bursa dışından geldiklerini ve bunların da yüzde 35.3'ünün ailelerinin küçük yerleşim birimlerinde yaşadıklarını ortaya koymuştur. Araştırma kapsamına giren 1145 öğrenciden yalnızca 210'unun (% 18.3'ünün) aileleri ile birlikte kaldıkları, diğerlerinin ise yurtlarda, kiralık evlerde, otel ve pansiyonlarda ya da akraba yanında kaldıkları belirlenmiştir. Ayrıca bu araştırma, öğrencilerin yüzde 20.7'sinin konut sorunları, yüzde 16.8'inin geçim sorunları ve yüzde 23.6'sının hem geçim hem de konut sorunları olduğunu, diğer bir ifadeyle, öğrencilerin üçte ikisinin konut ve/veya geçim sorunlarının bulunduğunu ortaya koymaktadır.

Yine aynı araştırmaya göre, U.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesine 1983-84 yılında kaydını yaptıran öğrencilerin yüzde 29.9'u üniversite giriş sınavlarına tekrar girmeyi düşündüğünü belirtirken, yüzde 42.4'ü bu konuda kararsız olduğunu söylemiştir. Bu öğrencilerin yüzde 24.5'i yeteneğine uygun bir fakülteye girememe ve yüzde 24.1'i de verimli ders çalışmama gibi eğitime ilişkin sorunları olduğunu belirtmiştir. Bu bulgular, ortaöğretim çağındaki gençleri okul ve meslek seçimine hazırlayacak şekilde etkin işleyen bir yöneltme/yönlendirme sisteminin gerekliliğini bir kez daha ortaya koymaktadır.

Buraya kadar genel hatlarıyla belirtilen hususlar, üniversiteye giren gençlerin yoğun sorunları bulunduğunu ortaya koymaktadır. Bu sorunların bir kısmı, şüphesiz üniversitelerin ve genelde eğitim sisteminin kontrolü dışındadır. Bu konularda

* Aytaç, M.; "1983-84 Yılında Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesine Kayıt Yaptıran Öğrenciler Üzerinde Uygulanan Anket ve Sonuçları", *Uludağ İktisat ve İdari Bilimler Dergisi*, C. VI, S. 1, Nisan 1985, s. 253-285.

üniversite ya da genel eğitim sistemi içinde alınabilecek önlemler oldukça sınırlıdır. Bununla beraber, üniversiteler bünyesinde yapılabilecek bazı düzenlemeler ve alınabilecek önlemlerle bu sorunların bir kısmını çözebilmek bir kısmının da önemini ve yoğunluğunu azaltabilmek mümkündür. Bu amaçla, yükseköğretim kurumlarında kampüs sisteminin geliştirilerek; yurt, ulaşım, kütüphane, beslenme, spor, eğlence ve boş zamanları değerlendirme olanaklarının sağlanması gerekir. Kampüs yaşamı, gençlere kendi yaşıtı olan insanlarla paylaşma, kaynaşma, tartışma ve beraber yaşamayı öğretir. Ayrıca, mediko-sosyal hizmetlerin güçlendirilmesi ve bu hizmetlerin rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetlerini de kapsamaya büyük yarar sağlar. Bütün bunların ötesinde, öğrencilere tatillerde ve uygun günlerde çalışma olanaklarının sağlanması ya da üniversite içinde kantin, kafeterya, kütüphane, fotokopi bürosu gibi birimlerde saat esasına göre çalıştırılmaları düşünülmelidir. Ayrıca, düşük maliyetli kültürel amaçlı turizm ve eğlence olanaklarının artırılmasına çaba gösterilmesi ve sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerin özendirilmesi gerekir.

SONUÇ

Bu tebliğde, ortaöğretim gençliğinin ortaöğretim yıllarında, üniversiteye girişte ve sonrasında karşılaştıkları bazı sorunlar ana hatlarıyla ele alınmıştır. Bu sorunların varlığına ve önemine dikkat çekilmeğe çalışılmış; ayrıca, çözümlere ilişkin bazı görüş, düşünce ve önerilere de yer verilmiştir. Ancak, bu çok boyutlu sorunlar üzerinde daha fazla ayrıntıya inme olanağı bulunmamıştır. Şüphesiz, bu konularda daha geniş kapsamlı çalışmaların yapılmasına büyük gereksinim bulunmaktadır. Türkiye'de ortaöğretim ve yükseköğretim ile ilgili plân ve politikaların belirlenmesine temel oluşturabilecek bilimsel araştırmaların artırılması gereklidir. Ortaöğretim ve yükseköğretim çağındaki gençleri ilgilendiren sorunlara politik düşüncelerden ve endişelerden arınmış olarak bilimsel açıdan yaklaşılması gerekir. Bu sorunlar, konunun uzmanlarca tüm yönleri ile ele alınarak tutarlı ve kalıcı çözümlerin getirilmesine çalışılmalıdır. Gençlerin eğitimle ilgili sorunlarının doğru çözümlenmesi ve onlara daha iyi bir eğitim ortamı ve olanaklarının sağlanması ülkenin geleceği açısından çok büyük önem taşıyan bir konudur.